

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøteknologi
J.nr. 001-03680
Ref. kaasm, fleba
Den 6. februar 2011

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT til EU-MILJØSPECIALUDVALGET / (EU-UDVALGET OG RUU)

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/25/EF for så vidt angår anvendelsen af emissionstrin for smalsporede traktorer.

KOM (2011) 1 endelig

Resume

Direktiv 2000/25/EF omhandler emissionsregulering af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til montering i landbrugs- og skovbrugstraktorer som defineret i direktiv 2003/37/EF. Kommissionen foreslår, at overgangen fra emissionsklasse trin IIIA til trin IIIB og til IV udskydes i 3 år for så vidt angår smalsporede traktorer. Dette vil ifølge Kommissionen reducere forureningen.

Forslaget drejer sig om smalsporede traktorer, der som udgangspunkt er designet til vinproduktion. Forslaget gælder klasserne T2, T4.1 (såkaldte hjultraktorer) og C2.(bæltetraktorer). Det vurderes, at klasse T2 også kan benyttes i byer til renholdelse af fortove, pladser og cykelstier i Danmark.

Kommissionen har sideløbende med dette direktivforslag fremsat forslag om at øge fleksibilitetsordningen for både ikke-vejgående maskiner og traktorer med henblik på at lette overgangen til det nyere trin med skærpede emissionsgrænser.

1. Status

Kommissionen sendte 13. januar 2011 ovennævnte forslag til Europa- Parlamentet og Rådet. Dansk sprogversion forelå ligeledes 13. januar 2011. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 114 og skal derfor vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEF artikel 294.

2. Formål og indhold

Direktiv 2000/25/EF om traktoremissioner regulerer udstødningsemissionerne (kulilte (CO), kulbrinter (HC), kvælstofoxider (NO_x) og partikler (PM) fra dieselmotorer monteret på landbrugs- og skovbrugstraktorer. Direktivet er fuldt ud på linje med direktiv 97/68/EF om emissioner fra mobile ikke-vejgående maskiner. Af direktiv 2004/26/EF af 21. april 2004 artikel 2, litra b) fremgår det, at Kommissionen skal gennemgå den tilgængelige teknik, herunder cost-benefit, med henblik på bekræftelse af trin IIIB- og IV-emissionsgrænseværdierne og vurdere behov for mere fleksible ordninger, undtagelser eller udskydelser af ikrafttrædelse.

Det er generelt Kommissionens vurdering, at industrien ikke er moden til at opfylde de kommende trin-krav, idet udviklingen af nye motorer og evt. efterbehandlingsudstyr til smalsporede traktorer stadig befinder sig på et "prototype" stadie. Det gældende direktiv 2000/25/EF fastsætter gradvis strengere emissionsgrænseværdier med dertil hørende datoer for overholdelse.

Emissionsgrænseværdierne skærpes løbende afhængigt af motoreffekt. Tabellerne nedenfor opsummerer de gældende regler og konsekvenserne ved udskydelse med 3 år.

Tabel 1 Gældende trin-krav for smalsporede traktorer

Motoreffekt (kW)	Gennemførselsdato Trin IIIA	Gennemførselsdato Trin IIIB	Gennemførselsdato Trin IV
56-75	1/1 2008	1/1-2012	1/10-2014
37-56	1/1 2008	1/1-2013	
<i>Specielt reduktion af</i>		<i>partikler</i>	<i>NOx</i>

Tabel 2 Forslag til nye datoer for ikrafttrædelse af trin-kravene

Motoreffekt (kW)	Ny Gennemførselsdato Trin IIIA	Ny Gennemførselsdato Trin IIIB	Ny Gennemførselsdato Trin IV
56-75	1/1 2008	1/1-2015	1/10-2017
37-56	1/1 2008	1/1-2016	
<i>Specielt reduktion af</i>		<i>partikler</i>	<i>NOx</i>

Emissionsgrænserne for henholdsvis trin IIIB og IV er fastsat således, at det forventes, at blive nødvendigt at forsyne motorerne med partikelfiltre for at overholde trin IIIB og med NOx reducerende teknologi såsom SCR katalysator for at overholde trin IV emissionsgrænseværdierne. Det svarer i store træk til Euro V normen for lastbiler og busser, der blev obligatorisk den 1. oktober 2009 og med de kommende trin VI normer.

Emissionerne fra den nuværende bestand af smalsporede traktorer udgør henholdsvis 0,2 og 0,5 % af de samlede emissioner af PM og NOx i EU. Kommissionen har vurderet, at fornyelse af traktorbestanden er nøglen til at opnå reduktioner af partikler og kvælstofoxider (NOx). Det vurderes hertil, at være nødvendigt med et fortsat incitament for industrien til at udvikle renere smalsporede traktorer. Såfremt der ikke udbydes nye smalsporede traktorer på markedet som følge af vanskeligheder med at opfylde de nye krav, ventes brugerne at tilpasse sig ved at forlænge de ældre traktors levetid. På den baggrund konkluderer Kommissionen, at forslaget om at udskyde trinkravene med 3 år for smalsporede traktorer er en miljømæssig fordel, da det vil fastholde en fornyelse af traktorbestanden, og der med tage de ældste ud af brug.

Det er samtidig vurderet, at normale udviklingstider (udviklingen af motorer, efterbehandlingsudstyr mv. der kan opfylde de nye krav) i industrien for trin IIIB er 3-6 år. Det vurderes ligeledes, at trin IV kan kræve en udviklingstid på op til mellem 6 og 10 år.

Der er i de gældende regler indbygget en fleksibilitetsordning med henblik på, at lette overgangen til nye krav til traktormotorer. Flexibilitetsordningen gør det muligt, at sælge 20 % eller et fast antal motorer, der opfylder kravene på det tidligere trin 1-5 år efter et nyt trin er trådt i kraft.

Kommissionen har fremsat et særskilt forslag om at øge fleksibilitetsordningen fra 20 til 50 %, der er under behandling i Rådet og Parlamentet.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Forslaget er endnu ikke behandlet.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da direktivet allerede harmoniserer lovgivning om emissionsgrænser og typegodkendelsesproceduren for motorer, der skal monteres i traktorer. Kommissionen vurderer, at der er en risiko for, at nogle medlemsstater vil anvende nationale foranstaltninger for at løse det nærværende problem, der vil medføre en opsplitning af det indre marked og dermed føre til ulige konkurrencevilkår mellem medlemsstater. En indsats på EU-plan vurderes på den baggrund af Kommissionen at være berettiget.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Implementeres i dansk ret i den aktuelle bekendtgørelse nr. 351 af 11. marts 2010, Trafikstyrelsen, eller 339 af 10. maj 2005, Miljøstyrelsen.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Miljøstyrelsen er ikke bekendt med, at der er produktion og udvikling af smalsporede traktorer i Danmark. I sammenligning med baseline scenariet vurderer Kommissionen, at udskydelse af kravet i 3 år giver en miljøgevinst svarende til 122 mio. EUR (mindre partikelemissioner værdisættes til 31 mio. EUR og mindre NO_x-emissioner værdisættes til 91 mio. EUR.).

Forslaget vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Beskyttelsesniveau:

Det vurderes, at forslaget kan have en lille negativ indvirkning på beskyttelsesniveauet, idet skærpede miljøkrav til smalsporede traktorer udsættes med 3 år.

Smalsporede traktorer har begrænset udbredelse, og ifølge Kommissionen begrænsede tekniske muligheder for at overholde nuværende ikrafttrædelsesdatoer. Såfremt brugerne bliver nødt til at forlænge levetiden af deres eksisterende ældre og mere forurenende traktorer, idet det antages, at der ikke er udviklet nye maskiner, der kan opfylde trin IIIB krav, vil forureningsniveauet ikke falde. På den anden side, kan fastholdelse af de nuværende ikrafttrædelsesdatoer evt. medføre øget efterspørgsel, som giver industrien incitament til at fremskynde udviklingen af traktorer, der lever op til trin IIIB kravene.

En udsættelse af ikrafttrædelsesdatoerne med 3 år vil give brugerne mulighed for at anskaffe trin IIIA maskiner, der set i forhold til ældre traktorer har en mindre udledning. På den baggrund forventes forureningsniveauet at falde. Dette fald er dog mindre end hvis de nuværende trin-krav var blevet rettidigt indfaset.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 24. januar til 166 interessenter. Der er ved høringsfristens udløb 3. februar 2011 modtaget 13 høringssvar:

Følgende (10) har meddelt at de ingen kommentar har:

Vejdirektoratet, Dansk Erhverv, Arbejdstilsynet, Kirkeministeriet, Advokatsamfundet, CO-Industri, Syddansk Universitet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Patent- og Varemærkestyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen.

3F har meddelt, at de er imod forslaget ud fra et arbejdsmiljøsynspunkt. De anbefaler, at udsættelsen bliver så kort som mulig gerne 1 år, men højst 2 år.

Brancheforeningen for "Maskinleverandørerne" og "Dansk Maskinhandlerforening" mener, at der ikke er ret mange motorproducenter i den aktuelle motorstørrelse, der under alle driftsforhold vil kunne overholde de kommende emissionsnormer. Dette sammenholdt med antallet af motorer i denne størrelse i EU, vinbøndernes og landbrugets krise i det hele taget betyder, at Brancheforeningen støtter en udsættelse af kravene i 3 år, for disse motorstørrelser generelt og ikke kun for de smalsporede traktorer.

Trafikstyrelsen bemærker, at det principielt er et uheldigt signal at udsætte emissionskrav, der har været kendt for producenterne i lang tid. Men det kan tale for udsættelse, at traktorerne har begrænset udbredelse, og at der er begrænsede tekniske muligheder for at overholde nuværende ikrafttrædelsesdatoer. Det bør dog undersøges om en kortere udsættelse end 3 år evt. kan være tilstrækkelig.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget er præsenteret i Rådets arbejdsgruppe for teknisk harmonisering 3. februar 2011, hvor kun Danmark udtrykte sig foreløbigt kritisk overfor forslaget.

På baggrund af den brede opbakning til et andet direktivforslag om at udvide fleksibilitetsordningen for traktorer forventes det, at der vil være et kvalificeret flertal for forslaget om smalsporede traktorer.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark arbejder generelt for en begrænsning af luftforurening fra transportsektoren og herunder også traktorer. Luftforureningen fra mobile ikke-vejpgående maskiner og herunder traktorer giver et ikke helt uvæsentligt bidrag til luftforureningen. Der har i forbindelse med fastsættelse af miljøkravene for smalsporede traktorer været indarbejdet en klausul om, at Kommissionen skulle vurdere direktivets gennemførlighed ud fra tekniske og økonomiske parametre. Kommissionen er på den baggrund nået frem til et behov for at udsætte indfasning af nye trinkrav med 3 år. De maskiner, der er omfattet af forslaget, vurderes primært anvendt til vinproduktion, og vurderes dermed ikke særligt udbredt i Danmark. Dog kan kategorien af T2 køretøjer ikke udelukkes fra at kunne bruges til renholdelse af fortove, cykelstier, pladser mv. også i Danmark.

Regeringen er på den baggrund kritisk overfor hovedelementerne i Kommissionens ændringsforslag om at udskyde implementeringen af de nye Euro krav med 3 år for de smalsporede traktorer, men ville se mindre kritisk på forslaget, såfremt T2 udgik af forslaget og udsættelsesperioden blev kortere end 3 år, eksempelvis 1 eller 2 år.

